Înființarea tovărășiilor rurale de credit agricol în preocupările Zemstvei din Basarabia în anii ’70 ai secolului al XIX-lea

Andrei EMILCIUC,
Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova

Aplicarea Regulamentului agrar din 14 iulie 1868 avea să aducă la împroprietărirea treptată în Basarabia a zeci de mii de familii de țărani. Procesul în cauză avea să reprezinte pentru aceștia, însă, o provocare substanțială. Necesitatea asigurării gospodăriilor proprii cu mijloace de producție, material săditor și semințe erau doar câteva dintre dificultățile cărora trebuiau să le facă față acum doar cu propriile forțe.

Având experiența guberniilor în care reforma a fost aplicată încă din 1861, autoritățile imperiale ruse au venit, formal, cu inițiativa instituirii în regiune a tovărășiilor rurale de credit agricol. Totuși, acestea au pasat toată responsabilitatea punerii

în viață a inițiativei pe umerii zemstvelor – organe de autoadministrare locală, instituite în regiune în 1869. Lipsite de experiență și în plin proces de autoorganizare instituțională, zemstvele au trebuit să găsească soluții pentru o serie întreagă de probleme. Principala problemă a constituit-o sursa capitalului inițial pentru aceste tovărășii. Propunerile zemstvelor în această privință s-au confruntat cu opoziția aparatului birocratic rus, care a avizat abia în 1874 folosirea în acest scop doar a sumei acumulate de la populația rurală din regiune din taxa pentru instituirea poștelor sătești.

Printre alte probleme discutate intens în cadrul zemstvelor după 1874 s-au numărat principiile de repartizare a sumei disponibile pe județe, elaborarea condițiilor de constituire a tovărășiilor și de alocare a capitalului inițial, rata procentuală aplicată tovărășiilor pentru suma primită și perioada în care urma a fi restituită.

.....